

**LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ
KAUNO REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS IŠVADA**

2025 m. birželio 2 d.
Kaunas

Posėdžio pirmininkas – Vilius Adomavičius

Posėdžio sekretorė – Snieguolė Surblienė

Kauno regioninės architektūros tarybos (toliau – Taryba, RAT) nariai, dalyvavę posėdyje teikiant pasiūlymus ir rekomendacijas: Rasa Bertašiūtė, Andrius Byčenkovas, Asta Kiaunienė, Žilvinas Paškūnas, Tauras Paulauskas, Rytis Račiūnas, Vaidas Tamošiūnas, Marius Torrau, Irena Zonytė, kitų RAT (Klaipėdos) nariai – Edmundas Benetis.

Taip pat dalyvavo: Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus vyriausiasis architektas Rytis Vieštautas.

Prašymo pateikėjai: Kėdainių rajono savivaldybės administracija, Gintautas Muznikas

Posėdis vyko mišriu būdu (Architektų namų salėje (Vilniaus g. 22-1A, Kaunas, LT-44280) ir nuotoliniu būdu „Zoom“ platformoje (Meeting ID: 865 7576 6785)

Posėdžio vaizdo, garso įrašai: darytas 1 (vienas) garso įrašas zoom platformoje „KRAT posėdis 2025-06-02 NR. 1958373564.m4a“ (įrašo trukmė 02:00:39).

I. NAGRINĖJAM KLAUSIMAI

2025-06-02 prie Lietuvos architektų rūmų veikianti Kauno regioninė architektūros taryba (toliau – RAT) svarstė Kėdainių rajono savivaldybės administracijos prašymą dėl rekomendacijos pateikimo Kėdainių rajono savivaldybės teritorijoje gairių projektui.

Prie prašymo pateikti šie dokumentai:

1. Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Kėdainių rajono savivaldybės teritorijoje gairių projekto pristatymo visuomenei apibendrinimas, 1 lapas.
2. Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Kėdainių rajono savivaldybės teritorijoje gairių projektas, 8 lapai.
3. Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Kėdainių rajono savivaldybės teritorijoje gairių projekto 1-mas priedas, 7 lapai.
4. Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Kėdainių rajono savivaldybės teritorijoje gairių projekto 2-ras priedas, 1 lapas.

Projekto svarstymas vyko tokia tvarka: viešoje Tarybos posėdžio dalyje Projektą pristatė Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus vyriausiasis architektas Rytis Vieštautas. Pasisakė, klausimus uždavė Tarybos nariai, savivaldybės atstovas atsakė į klausimus. Paskui vyko uždara Tarybos posėdžio dalis, kurioje Tarybos nariai išdėstė savo argumentus ir pateikė išvadas.

II. PRAŠYMO NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Pateikti duomenys:

PAVADINIMAS: Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Kėdainių rajono savivaldybės teritorijoje gairių projektas (toliau tekste - Gairių projektas).

Ryčio Vieštauto pasisakymas

- Gairių projektas buvo svarstytas savivaldybėje ir teiktas visuomenės svarstymui. Visuomenės pastabų nesulaukta, Gairių projektas teikiamas Regioninės architektūros tarybai, su tikslu gauti rekomendaciją. Buvo parengtas ir alternatyvus Gairių projektas, tačiau apsvačius pristatomas šis, kuris nedaug skiriasi nuo tipinio. Aplinkos ministerijos (toliau – AM) parengtas tipinis projektas aprėpia visas sritis, jame yra viskas įvertinta, kaip, antai, net ir santykis su paveldo vertybėmis, t.y., kriterijus, kuris Kėdainiams yra aktualus.
- Vertinant objekto atitiktį konkrečiam architektūros kokybės kriterijui, pasirinkome keturis kriterijaus vertinimo klausimus. Šis dokumentas skirtas (taikytinas daugiau) konkursams, bet taip pat yra ir pagalba diskutuojant ir derinant projektus.

Tarybos narių klausimai ir pasisakymai

- Tarybos nario nuomone, jei toks savitas miestas kaip Kėdainiai, kuris buvo parengęs alternatyvų Gairių projekto variantą, nutaria, kad AM rekomenduotas variantas yra tinkamesnis, ar yra prasmė kitiems miestams, išsk. Vilnių, Kauną ir Klaipėdą, rengti individualias gaires? Atsakyta - paaiškėjus, kad savivaldybės dokumentas nepasieks tokio universalumo ir aprėpties kaip bazinis, nutarėme to varianto atsisakyti. Jei darbo eigoje atrasime ką nors tinkamo mūsų miestui, patobulinsime.
- Klausama, kiek konkursų per metus vyksta Kėdainiuose. Atsakyta, kad ši metodika yra architektūriniam konkursui tinkama. Tikėtina, kad jos taikymas padėtų išrinkti geriausią darbą.
- Tarybos narys pastebėjo, kad 1 ir 2 punktai vietoje metodikoje vartotų sąvokų formuluojami pakeičiant jas „gairėmis“. Tai neatitinka Architektūros įstatymo (toliau – AĮ) 11 str. 3 dalies, kurioje yra rašoma, kad metodikoje nustatomi architektūros kokybės, vertinimo būdai ir priemonės. Gairės negali to paties nustatyti, t.y., pateiktas gairių projektas negali prieštarauti įstatymui. Ta pati problema yra 2 Gairių projekto punkte, kuriame nurodyta, kad gairėmis rekomenduojama vadovautis ir t.t. Ne Gairėmis, o metodika rekomenduojama vadovautis vertinant, architektūros objektus.
- Klausama, kokie tie „kiti atvejai“, kuriais rekomenduojama vadovautis Gairių projektu. Atsakyta, kad nėra aiškiai nurodyta, kokie tai atvejai turėtų būti, bet neišbraukėme, nes nenorėjome apsiriboti vien tik konkursų vertinimu. Galbūt, galima bus teikti pastabas projekto viešinimo metu, parodys ateitis.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

Taryba susipažino su pateikta medžiaga ir įvertino pateiktą Gairių projektą. Tarybos nuomone, Kėdainių rajono savivaldybė yra pasirengusi taikyti metodiką architektūros kokybės gerinimo projektų vertinimo atvejais.

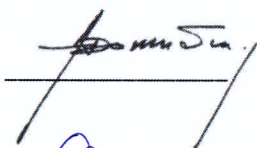
IV. TARYBOS IŠVADOS

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos pateiktos Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gairės yra parengtos Aplinkos ministerijos patvirtintos metodikos pagrindu, neišskiriant Kėdainių rajono teritorijos ypatumų, tačiau su alternatyva atečiai – galimybe tobulinti įvertinus vietinę specifiką, derinant tai su bazinės metodikos privalumais.

V. TARYBOS REKOMENDACIJOS

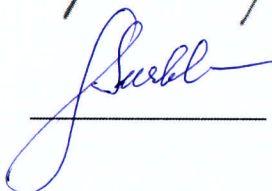
1. Derinant įvairias plėtros galimybes, atsižvelgiant į gamtinį karkasą ir į visuomenės interesus siekiant išsaugoti ir kuriant Kėdainių rajono teritorijos tapatumą – ilgalaikėje perspektyvoje pagal poreikį ir atlikus analizę nusistatyti ypatinguosius bruožus, kuriuos būtų galima kaip rekomendacijas integruoti papildant metodiką.
1. Siūlome papildyti vertinimo kriterijus, diferencijuojant urbanizuoto konteksto ir kaimiškosios urbanizacijos (užmiesčio) konteksto specifiką, kadangi analogiškas kriterijų „svoris“ skirtinguose urbanizacijos kontekstuose gali iškreipti vertinimą. Siūlome įtraukti formuluotę „vertinimo kriterijais privalu vadovautis atsižvelgiant į nagrinėjamo objekto kontekstą“.

Posėdžio pirmininkas

Vilius Adomavičius

Posėdžio sekretorė

Snieguolė Surblienė